

2013. évi ..... törvény

**a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény
módosításáról a gyermekvállalás ösztönzése érdekében**

1.§

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 42/A. § (4) bekezdése b) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

(A gyermekgondozási díjra történő jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani)

„b) a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből középfokú oktatási intézmény esetében 180 napot, felsőfokú oktatási intézmény esetében 365 napot,”

2. §

(1) E törvény 2014. január 1-én lép hatályba.

(2) A gyermekgondozási díj esetében a 2. § (1) bekezdés szerinti

a) időpontban folyamatban levő ügyekben a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni,

b) időpontot megelőzően megállapított ellátást az e törvény szerinti módosítás nem érinti,

c) időpont előtt született gyermekekre tekintettel igényelt ellátásra akkor is a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni, ha az igénylés ezt az időpontot követően történik.

Általános indokolás

A demográfiai adatok régóta riasztóak hazánkban, időlegesen javulás volt tapasztalható, azonban a legfrissebb adatok a kedvező tendencia megtörését mutatja. 2013 januárjában 2,6 %-kal csökkent 2012-höz képest az élveszületések száma.

A Központi Statisztikai Hivatal 2012. októberi, *a gyermekvállalás társadalmi-gazdasági hátterének területi jellemzői* című kiadványa részletesen foglalkozik a témakörrel. A dokumentum elérhető a következő webhelyről:

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/szegedgyermekvallalas.pdf>

Az összeállításnak a javaslatot érintő egyes lényeges megállapításai a következők:

„[...] 1990-ben a 20–24 évesek gyermekvállalási hajlandósága volt a legmagasabb, addig a 2001-ben szülők legnagyobb hányada a 25–29 éves, 2010-ben pedig már a 30–34 éves korosztályból került ki. [...]

2001–2010 között országosan csaknem 3 évvel, 28,2 évre emelkedett az első gyermeküket szülő anyák átlagéletkora. [...]

A termékenységi viszonyok romlásához a szülőképes korú generáció demográfiai összetételében bekövetkezett változások is nagymértékben hozzájárultak. Ezek közül az egyik legfontosabb az első gyermekszülés időpontjának egyre későbbre tolódása, hiszen minél idősebb korban vállalkozik egy nő az anyaságra, annál kisebb az esély a további gyermekek megszületésére...

A gyermekgondozási díj (gyed) kiterjesztése ösztönözné az olyan friss diplomások gyermekvállalási hajlandóságát, akik a gyermek születésekor még nem rendelkeznek munkaviszonnyal. Jelenleg ugyanis az ilyen fiatalok elesnek a gyermekgondozási díjtól, mivel a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény hatályos rendelkezései szerint a nappali tagozatos tanulmányokból csak 180 nap számítható be a gyed igényléséhez minimálisan megkövetelt 365 napos biztosítási jogviszonyba.

Gyed hiányában csak a gyes vehető igénybe, mely az öregségi nyugdíj legkisebb összegével (idén 28.500,-Ft) egyezik meg.

A tanulmányok alapján járó szolgálati idő 365 napra növelése így több mint másfélszeresére emelné a juttatás összegét, így a nettó 64.190,-Ft-os minimálbér 70%-ával számolva 44.933,-Ft-ot kapnának a jogosultak egy évig a gyes 25.650,- Ft-os összegével szemben. Ezáltal a jogosult egy éven át havonta 19.283,-Ft-tal, azaz egy év - tehát a teljes így szerzett jogosultság tartama - alatt 231.396,-Ft-tal kapna több támogatást.

A jelenlegi szabályozás azonosan kezeli a középfokú és a felsőfokú végzettségűeket. Indokolt a különbségtétel, mivel a középiskolából frissen kikerülők gyermekvállalásának ösztönzése mellett nem szól azonos társadalmi érdek, azt a KSH adatai sem indokolják, esetükben ugyanis az első gyermek vállalására általában is viszonylag fiatalabb korban, valamint jellemzően munkaviszonyt követően kerül sor.

A 25-29 év közötti szülők aránya kb. 30%, a felsőfokú végzettségűekéhez hasonlóan. Ennek megfelelően a szülő nők 10%-ára, legfeljebb 10.000 kismamára terjedne ki a többletjuttatás. A bevezetés teljes éves költségvetési hatása nem haladná meg a 2,5 milliárd forintot éves szinten. A gyed kifizetés éves nagyjából 92 milliárdos összege mellett ez

elenyészően kis többletráfordítást igényelne a költségvetéstől, ami a várható pozitív társadalmi hatáshoz képest elenyészően kis összeg, ami újratervezést nem igényel.

Járulékos hatásként említhető a felsőoktatási jelentkezésekre gyakorolt motivációs faktor, amely a napvilágot látott igen alacsony idei jelentkezési számok fényében szintén nem elhanyagolható szempont.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A hatályos szabályozás alapján a nappali tagozatos tanulmányokból csak 180 nap számítható be a gyed igényléséhez minimálisan megkövetelt 365 napos biztosítási jogviszonyba a közép- és a felsőfokú tanulmányok esetében egységesen. A módosítás szerint a változása a felsőfokú tanulmányokat folytatókat érintené, az esetükben 365 napra emelve a beszámítható időszak tartamát.

A 2. §-hoz

A szabály módosítására kellő felkészülési időt kell biztosítani. Szükséges továbbá rendelkezni a változott rendelkezéseknek a folyamatban lévő ügyekre történő alkalmazásának szabályairól. A javasolt megoldás az érintett jogszabályhely korábbi módosítása során már alkalmazott elvet követi.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Dr. Kövér László
a Magyar Országgyűlés elnöke részére

Helyben

önálló indítvány

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994.(IX.30.) OGY határozata 85.§ (2) bekezdése d) pontja alapján, „a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosításáról a gyermekvállalás ösztönzése érdekében” címmel, javaslatot nyújtok be.

Budapest, 2013. július „2.,”

Tisztelettel:

Dr. Szili Katalin
független képviselő